Ministerul Afacerilor Interne
INSPECTORATUL GENERAL PENTRU MIGRAȚIE

Suport informațional
pentru străini

MUNCA LEGALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Angajarea în câmpul muncii
Antreprenoriatul și liber-profesioniștii

Versiune audio disponibilă. Cod QR pe coperta din spate.

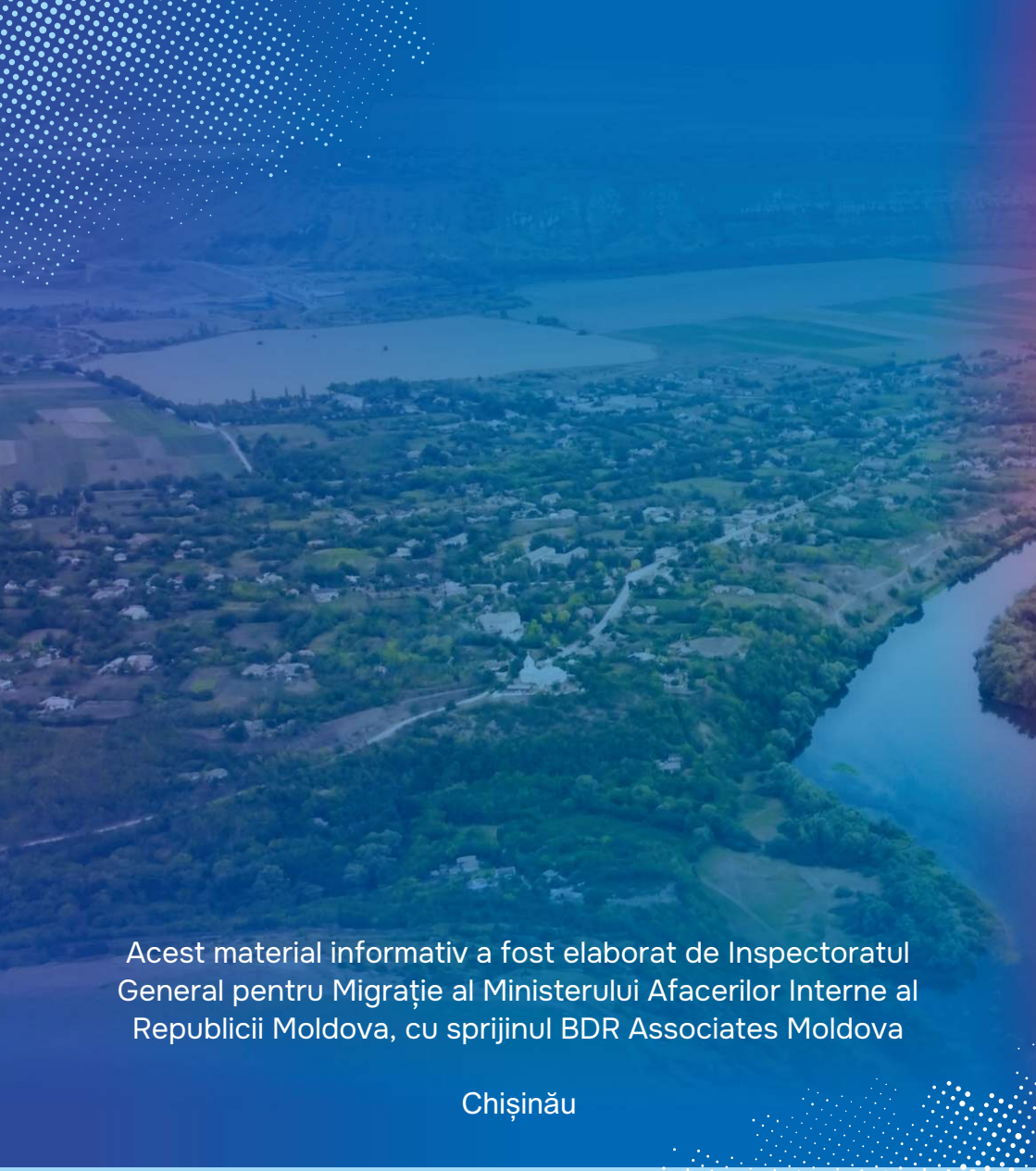

Acest material informativ a fost elaborat de Inspectoratul General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu sprijinul BDR Associates Moldova

Chișinău

I. ANGAJAREA ÎN CÂMPUL MUNCII

DE CE ESTE IMPORTANTĂ MUNCA LEGALĂ?

Munca legală înseamnă:

- Munca desfășurată în condițiile legii oferă protecție atât lucrătorului străin, cât și angajatorului și contribuie la respectarea regimului de ședere și de muncă în RM;
- Respectarea condițiilor legale privind ședederea și încadrarea în muncă;
- Protecția drepturilor și intereselor legitime ale lucrătorului;
- Acces, în condițiile legii, la drepturile și garanțiile sociale;
- Desfășurarea activității într-un raport de muncă legal, sigur și transparent.

CINE POATE MUNCI LEGAL?

Străinul care a obținut un drept de ședere provizorie și carte de rezidență pe teritoriul Republicii Moldova.

Pot munci pe teritoriul Republicii Moldova, fără a obține prealabil dreptul de ședere provizorie/carte de rezidență în scop de muncă următoarele categorii:

- până la 90 de zile se află dacă: oamenii de creaţie, sportivi şi lucrătorii din cultură, cetățenii statelor a căror listă este aprobată prin HG nr.55/2024
- au obținut un drept de ședere provizorie în scop de muncă
- titularii dreptului de şedere provizorie pentru reîntregirea familiei, activități religioase, apatrizii al căror statut a fost recunoscut de către Republica Moldova
- titularii dreptului de şedere permanentă sau persoanele cu domiciliu permanent în Republica Moldova
- străinii tolerați, pe perioada în care li s-a acordat tolerarea rămânerii pe teritoriul Republicii Moldova
- studenții străini cu drept de ședere provizorie pentru studii cu respectarea duratei normale a timpului de muncă prevăzute la art. 95 alin. (2) din Codul muncii nr. 154/2003, dar nu mai mult de 1564 de ore pe an cumulativ.

CE ÎNSEAMNĂ ȘEDEREA ILEGALĂ?

Șederea ilegală poate apărea atunci când străinul:

- intră în Republica Moldova fără respectarea condițiilor legale de intrare

- rămâne pe teritoriul Republicii Moldova după expirarea perioadei legale de ședere, acordată prin viză, în regim fără viză sau în baza dreptului de ședere temporară, fără a obține prelungirea ori un nou drept de ședere și fără a părăsi țara în termenul prevăzut de lege
- își pierde dreptul de ședere, ca urmare a expirării, revocării sau anulării acestuia ori deoarece nu mai sunt îndeplinite condițiile în baza cărora i-a fost acordat
- nu execută obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova în termenul stabilit prin decizia autorităților competente

IMPORTANT! **Străinul este obligat să părăsească Republica Moldova atunci când nu mai deține un drept legal de ședere sau când autoritățile competente au stabilit obligația de returnare, în condițiile prevăzute de lege.**

RISCURILE MUNCII ILEGALE

Străinii care desfășoară activitate de muncă, fără a deține un drept de ședere în scop de muncă sau fără a respecta condițiile legale de angajare, pot fi supuși măsurilor prevăzute de legislație.

Nerespectarea regimului de ședere și de muncă poate avea următoarele consecințe:

- aplicarea sancțiunilor contravenționale, în condițiile legii
- revocarea sau anularea dreptului de ședere, după caz
- emiterea deciziei de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova
- instituirea interdicției de intrare în Republica Moldova, în cazurile prevăzute de lege
- expunerea la riscuri de exploatare prin muncă și de trafic de ființe umane, ca urmare a desfășurării activității în afara cadrului legal

DREPTURILE LUCRĂTORILOR STRĂINI

- condiții echitabile și sigure de muncă
- salariu conform contractului individual de muncă
- acces la asigurări sociale și medicale
- protecție juridică și acces la justiție
- alte drepturi definite în legislația națională

OBLIGAȚIILE STRĂINILOR

- să respecte scopul ședерii
- să părăsească teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de ședere acordat
- să se supună, în condițiile legii, controlului organelor abilitate
- să informeze, în termen de 15 zile, Inspectoratul General pentru Migrație despre schimbarea domiciliului, documentului de călătorie, cetățeniei, desfacerea sau anularea căsătoriei
- să respecte legislația națională

IMPORTANT! **Pierderea sau furtul documentelor trebuie declarată la poliție în termen de 15 zile.**

OBLIGAȚIILE ȘI RISCURILE PENTRU ANGAJATORI

- înregistrarea locurilor de muncă vacante la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, conform cerințelor pentru străini
- calificarea străinului să corespundă specificului profesiei și funcției pentru care urmează a fi angajat
- respectarea angajamentelor contractuale salariale
- efectuarea transferurilor sociale și medicale pe numele străinului
- suportarea cheltuielilor legate de eventuala îndepărtare a străinului de pe teritoriul țării în cazul în care el va încălca regimul frontierei de stat și/sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova
- verificarea legalității ședерii și a dreptului de muncă
- încadrarea legală în muncă a persoanelor străine
- evitarea angajării ilegale pentru a preveni sancțiunile administrative și amenzile

DOCUMENTE NECESARE PENTRU ACORDAREA SAU PRELUNGIREA DREPTULUI DE ȘEDERE PROVIZORIE ÎN SCOP DE MUNCĂ ȘI EMITEREA DECIZIEI

- demersul tipizat privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere
- pașaportul național al străinului

- contractul individual de muncă
- certificatul de cazier judiciar sau un alt document cu aceeași valoare juridică, tradus și legalizat sau apostilat de autoritățile statului a cărui cetățenie o deține străinul, excepție făcând străinii titulari ai cărților de rezidență valabile sau ai permiselor de ședere valabile
- actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova
- fotografie 3x4.

IMPORTANT!

Termenul-limită pentru depunerea actelor este cu cel puțin 15 zile înaintea expirării dreptului de ședere sau valabilității cărții de rezidență/permisului de ședere.

II. ANTREPRENORIATUL ȘI LIBER-PROFESIONIȘTII

Străinii cu drept de ședere legală în Republica Moldova pot presta servicii și pot desfășura activitate de antreprenoriat. Drepturile pot varia în funcție de tipul de reședință (provizorie, permanentă, protecție temporară sau alt statut).
Pot desfășura o activitate economică în mai multe forme de organizare juridică. Alegerea formei juridice depinde de tipul activității, veniturile estimate, clienții și nivelul de responsabilitate pe care și-l asumă fondatorul.

Forme simple de activitate independentă:

- **Patenta de întreprinzător**
  Patenta de întreprinzător este un certificat de stat emis persoanelor eligibile de Serviciul Fiscal de Stat. Ea permite unei persoane fizice să desfășoare anumite activități de întreprinzător, pentru o perioadă determinată.

- **Antreprenor independent**
  Antreprenorul independent este o persoană fizică rezidentă în Republica Moldova, care prestează servicii în mod individual,

fără a crea o companie. Acest regim fiscal poate fi obținut de către persoanele eligibile prin înregistrarea la Agenția Servicii Publice.
Această formă poate fi potrivită pentru persoane care lucrează pe cont propriu, inclusiv în domenii precum: servicii digitale, design, fotografie și video, traduceri, consultanță, arhitectură, comunicare, educație, servicii creative, servicii tehnice, alte activități permise de lege.

- **Activitate în comerțul intern cu amănuntul**
  Activitatea în comerț este o formă simplificată pentru persoanele fizice rezidente care vând mărfuri cu amănuntul, fără a crea o companie (dacă venitul total pe an este mic și nu depășește suma maximă prevăzută de legislație). Această formă poate fi potrivită pentru comerț mic, desfășurat individual (de exemplu, în piețe).

- **Nomad digital**
  Nomadul digital este un cetățean străin care locuiește temporar în Republica Moldova și lucrează la distanță pentru o persoană juridică înregistrată în afara Republicii Moldova. Această formă poate fi potrivită pentru persoane care lucrează la distanță în domenii precum: tehnologia informației, marketing, design, consultanță, educație online, alte servicii care pot fi prestate la distanță.

  Pentru statutul de nomad digital, străinul solicită drept de ședere la Inspectoratul General pentru Migrație, confirmă munca la distanță pentru o entitate din afara Republicii Moldova și prezintă actele privind locuința, asigurarea medicală, veniturile și contractul de muncă sau de prestări servicii, precum și alte cerințe prevăzute de legislație.

Alte forme de antreprenoriat: persoană juridică/companie

Poți desfășura activitate de antreprenoriat și printr-o persoană juridică, adică printr-o companie creată conform legii, separată de persoana fondatorului și folosită pentru organizarea unei activități economice stabile, pe termen scurt sau lung.
Cele mai utilizate forme sunt: **societatea cu răspundere limitată si întreprinderea individuală**. Legislația prevede și alte forme organizatorico-juridice. Înregistrarea persoanelor juridice este făcută la Agenția Servicii Publice.
Multe servicii pentru afaceri sunt disponibile online. Acestea pot include înființarea, înregistrarea, administrarea, raportarea și închiderea afacerii. Serviciile pot fi accesate online în baza semnăturii electronice.

INSTITUȚII DE CONTACT PENTRU ÎNREGISTRARE ȘI SPRIJIN

Agenția Servicii Publice
Adresa: str. Pușkin 42, Chișinău
Telefon: +373 22 257 070/ ext. 14909
web: https://www.asp.gov.md/ro
E-mail: asistenta@asp.gov.md

Serviciul Fiscal de Stat
Adresa: str. Constantin Tănase 9, Chișinău
Telefon: +373 22 823 353
web: https://www.sfs.md/ro
E-mail: mail@sfs.md

Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
Adresa: str. Albișoara 38, Chișinău
Telefon: +373 22 225 799
web: https://oda.md/ro/
E-mail: office@oda.md

Agenția de Investiții
Adresa: str. Eugen Doga 2, Chișinău
Telefon: +373 22 273 654
web: https://invest.gov.md/
E-mail: office@invest.gov.md

Inspectoratul de Stat al Muncii
Adresa: str. Miron Costin 17/2, Chișinău
web: https://ism.gov.md/
1. **Comunicarea accidentelor de muncă**
   Telefon: +373 22 494 129
2. **LINIA VERDE instituțională**
   Telefon: +373 22 499 400

Scanați codul QR pentru a asculta versiunea audio a acestui material.

Mesajul audio este disponibil tuturor utilizatorilor și facilitează accesul la informații, în special pentru persoanele cu deficiențe de vedere. Păstrați banda detașabilă pentru acces rapid la servicii și informații suplimentare.

INSPECTORATUL GENERAL PENTRU MIGRAȚIE

Mun. Chișinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt 124
migratie@mai.gov.md www.igm.gov.md

Centrul de integrare Nord - Bălți
Str. Moscovei 9
nord@igm.gov.md
+373 231 61 996
+373 672 44 277

Centrul de integrare Centru - Chișinău
Str. Lev Tolstoi 41
centru@igm.gov.md
+373 671 99 155

Centrul de integrare Sud - Cahul
Str. Ioan Vodă cel Cumplit 79
sud@igm.gov.md
+373 671 77 977